

PAVOUCI A HMYZ

středa 6. června 2018
16:00–18:00
Říčanská hájovna

MOJI PAVOUCI A HMYZ

S kým jsem tu byl/a:

Co mě zaujalo:

Moje poznámky:

Sbírejte další informační karty z akcí Muzea Říčany!

Sledujte aktuální dění na:	Otevírací doba hl. budovy a zahrady pro veřejnost:
Muzeum Říčany Rýdlova 271/14 www.ricany.cz/muzeum f Muzeum Říčany	pondělí–čtvrtek 14:00–18:00 sobota 10:00–18:00 neděle 13:00–18:00 pátek zavřeno

skákavka znamenáná

Pavouci a hmyz

patří do kmene živočichů označovaného jako členovci (Arthropoda), kteří představují nejpčetnější živočišný kmen. Na území ČR je v současnosti známo 875 druhů pavouků a asi 27 700 druhů hmyzu. Velké množství druhů a často i značná početnost jedinců dává pavoukům a hmyzu obrovský ekologický význam v přírodě. Současně se vyskytují téměř všude. Především obývají suchozemské prostředí: lesy, louky, vegetace na březích vodních toků (foto 1. bázlivec olšový, 2. šidélko). Druhotně osidlují i vodní prostředí (ploštice, brouci, jeden druh pavouka aj.) nebo zde některé skupiny hmyzu prodělávají část svého vývoje např. jepice, vážky (foto 3. líhnutí vážky).

I v rámci jednoho ekosystému se pavouci i hmyz vyskytují v různých biotopech. Například v lese jedni obývají pouze listovou opadanku, jiní žijí výhradně na okraji lesa nebo pod kůrou stromů nebo v jejich korunách.

V přírodě můžeme pavouky i hmyz zastihnout ve zcela charakteristických situacích během života, např. při lovu kořisti (foto 4. skákavka s kořistí), při rozmnožování, péči o potomstvo, ukrytí, při přemísťování v prostoru nebo při aeronautickém chování atd. Mnohé z těchto životních projevů, jako je třeba tvar sítě u pavouků, může sloužit k odlišení.

Díky druhovému bohatství a ekologické rozmanitosti s často úzkou vazbou na určitý typ prostředí jsou pavouci a některé skupiny hmyzu hojně využívanou bioindikační skupinou – tzn. že ukazují stav daného prostředí (např. některé druhy jepic indikují čistotu vody v potocích apod.).

Stavba těla

Jak u pavouků tak i hmyzu můžeme pozorovat tři nejdůležitější vnější znaky. Jejich tělo je rozděleno na nestejnocenné články, které jsou kryté pevnou vnější kostrou (kutikulou) a mají článkované končetiny.

Pavouci

- hlavohruď a zadeček spojené stopkou
- klepítka s jedovou žlázou
- makadla
- čtyři páry nohou
- snovací bradavky

Hmyz

- hlava, hrud' a zadeček
- ústní ústrojí – různé podle typu výživy: kousací, sací, lízací a bodavě savé atd.
- tři páry nohou
- u většiny hmyzu i dva páry křídel

Sběr

Pavouky a hmyz lovíme podobnými metodami. Můžeme použít nejrůznější typy pastí, které se uplatňují především při dlouhodobějších sběrech (např. zemní pastí). Sběr můžeme realizovat i prosem detritu, smykem z bylinné vegetace nebo sklepem z keřového a stromového patra. Navíc všechny sběry lze doplnit ručním sběrem. Ulovené živočichy si lze detailněji prohlédnout ve skleněné epruvetě nebo v plastovém umyvadle.

Foto: Josef Arnošt

1. bázlivec olšový – samice se zadečkem plným vajíček

2. šidélko

3. vážka – líhnutí

4. skákavka s kořistí